

Fundusz innowacyjny: UE inwestuje 1,8 mld euro w projekty w dziedzinie czystych technologii

UE inwestuje dziś ponad 1,8 mld euro w 17 innowacyjnych projektów wielkoskalowych w dziedzinie czystych technologii w ramach trzeciej rundy udzielania dotacji z funduszu innowacyjnego. Dotacje zostaną wypłacone z funduszu innowacyjnego, aby pomóc we wprowadzaniu na rynek przełomowych technologii w sektorach energochłonnym, wodoru, energii ze źródeł odnawialnych, infrastruktury wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz produkcji kluczowych komponentów dla sektorów magazynowania energii i odnawialnych źródeł energii. Wybrane projekty zlokalizowane są w Bułgarii, Finlandii, Francji, Niemczech, Islandii, Niderlandach, Norwegii, Polsce i Szwecji.

Wypowiedź wiceprzewodniczącego wykonawczego Fransa **Timmermansa**: *Dzisiejsze dotacje wspierają innowacyjne przedsiębiorstwa w całej Europie w rozwijaniu najnowocześniejszych technologii, których potrzebujemy, aby stymulować transformację ekologiczną. Fundusz innowacyjny jest ważnym narzędziem zwiększania skali innowacji w dziedzinie wodoru odnawialnego i innych rozwiązań dla przemysłu europejskiego. W porównaniu z pierwszą rundą wypłat dostępne środki wzrosły o 60 proc., co pozwoliło nam podwoić liczbę wspieranych projektów. Jest to duży bodziec do dekarbonizacji sektora energochłonnego w Unii Europejskiej.*

17 nagrodzonych projektów wybrano w ramach [drugiego zaproszenia do składania wniosków](#) dotyczących projektów wielkoskalowych, tzn. takich, których koszt inwestycji przekracza 7,5 mln euro. Projekty te były oceniane przez niezależnych ekspertów pod kątem ich zdolności do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z tradycyjnymi technologiami oraz do wprowadzenia innowacji wykraczających poza najnowocześniejsze technologie, a także pod kątem tego, czy są wystarczająco rozwinięte, by mogły zostać wdrożone. Inne kryteria obejmowały potencjał projektów w zakresie skalowalności i opłacalności.

Wybrane projekty dotyczą różnorodnych sektorów przyczyniających się do działań UE na rzecz obniżenia emisyjności. Są to np. sektory odpowiadające za produkcję, dystrybucję i wykorzystanie wodoru odnawialnego, pozyskiwanie wodoru z odpadów, morską energię wiatrową, produkcję modułów fotowoltaicznych, magazynowanie i recykling baterii, wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla, zrównoważone paliwa lotnicze czy zaawansowane biopaliwa. Łącznie mogą one pozwolić nam zaoszczędzić 136 mln ton ekwiwalentu CO₂ już przez pierwsze 10 lat działalności.

Ponadto nawet 20 projektów, które są obiecujące, ale nie są jeszcze wystarczająco dojrzałe, aby uzyskać dotację, zostanie wstępnie wybranych do wsparcia w zakresie opracowywania projektów, którego udzieli Europejski Bank Inwestycyjny. Lista tych projektów zostanie ogłoszona w czwartym kwartale 2022 r.

Projekty w skrócie

Sektory energochłonne:

Cement (4 projekty): W jednej z cementowni w Niemczech zostanie wdrożony proces wychwytywania dwutlenku węgla w technologii „oxyfuel” drugiej generacji. Uzyskany w ten sposób dwutlenek węgla będzie wykorzystany jako surowiec do dalszego przetwarzania na syntetyczny metanol. W Polsce stworzony zostanie kompleksowy łańcuch wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, począwszy od wychwytywania i skraplania CO₂ w cementowni aż po jego składowanie na obszarach morskich. We Francji CO₂ z gazów spalinowych powiązanych z produkcją wapna będzie wychwytywane i trwale składowane w formacjach geologicznych na obszarach morskich. W Bułgarii stworzony zostanie pełen łańcuch wychwytywania i składowania dwutlenku węgla. Instalacje do wychwytywania dwutlenku węgla w jednej z bułgarskich cementowni zostaną połączone za pośrednictwem systemu gazociągów lądowych i morskich z miejscami trwałego składowania w wyczerpanym złożu gazu na Morzu Czarnym.

Chemikalia (3 projekty): W Finlandii tworzywa sztuczne będą poddawane chemicznemu recyklingowi i będą mogły być dalej wykorzystane jako surowiec w rafineriach. W Szwecji powstanie pierwszy w swoim rodzaju zakład przetwarzania dwutlenku węgla, strumieni odpadów, wodoru odnawialnego i biogazu w metanol. Jeszcze inny projekt w Szwecji skupi się na produkcji nowego włókna z masy celulozowej, które będzie mogło zastąpić w zastosowaniach włókienniczych poliestr.

Wodór (3 projekty): W Holandii trzy projekty pozwolą odpowiednio na – produkowanie, dystrybuowanie i wykorzystywanie wodoru odnawialnego dzięki zastosowaniu elektrolizerów zasilanych z morskiej energii wiatrowej; produkowanie rocznie 15,5 tys. ton wodoru odnawialnego; przetwarzanie strumieni odpadów stałych nienadających się do recyklingu i przekształcanie ich przede wszystkim w wodór.

Rafinerie (2 projekty): W Norwegii zbudowany zostanie i uruchomiony pierwszy na świecie komercyjny zakład produkcji biopaliw typu drop-in, w którym z odpadów leśnych wytwarzane będą zaawansowane biopaliwa drugiej generacji i biowęgiel. W Szwecji zbudowana zostanie wielkoskalowa instalacja do produkcji syntetycznego, zrównoważonego paliwa lotniczego przy wykorzystaniu dwutlenku węgla wychwytywanego w elektrociepłowni (CHP).

Produkcja komponentów dla sektorów magazynowania energii lub produkcji energii ze źródeł odnawialnych (3 projekty): W Polsce powstanie zakład produkcji innowacyjnych systemów baterii elektrochemicznych umożliwiających krótkoterminowe magazynowanie energii elektrycznej. Na północy Francji zbudowany zostanie zakład wytwarzania komponentów fotowoltaicznych w oparciu o innowacyjną technologię heterozłącza. Również we Francji, w strefie przemysłowej produkcji baterii w Dunkierce, zbudowany zostanie zakład recyklingu baterii litowo-jonowych zajmujący się wytwarzaniem i rafinowaniem czarnej masy, który zapewni dostęp do wtórnego źródła surowców do wytwarzania nowych baterii.

Energia ze źródeł odnawialnych: W niemieckiej części Morza Północnego zbudowana zostanie i uruchomiona morska farma wiatrowa, w której wdrożone zostaną innowacyjne rozwiązania dotyczące turbin i wodoru.

Infrastruktura wychwytywania i składowania dwutlenku węgla: W Islandii zbudowany zostanie wysoce skalowalny terminal składowania dwutlenku węgla o szacowanej całkowitej pojemności wynoszącej 880 mln ton.

Kontekst

Dochody funduszu pochodzą z [unijnego systemu handlu emisjami](#) (ETS) i do 2030 r. wyniosą ponad 38 mld euro^[1]. Jego celem jest stworzenie odpowiednich zachęt finansowych dla przedsiębiorstw i organów publicznych do inwestowania w nową generację technologii niskoemisyjnych i zapewnienie przedsiębiorstwom z UE przewagi pioniera, aby mogły się stać światowymi liderami w dziedzinie technologii.

W ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów wielkoskalowych dotacje w wysokości 1,1 mld euro przyznano siedmiu projektom w sektorach energochłonnym, wodoru, wychwytywania, składowania i utylizacji dwutlenku węgla oraz energii odnawialnej. Wsparcie w zakresie opracowywania projektów otrzymało 15 projektów.

Dzięki temu, że w porównaniu z pierwszą rundą funduszu innowacyjnego fundusze wzrosły o 60 proc., liczba projektów, które mogą otrzymać wsparcie wzrosła ponad dwukrotnie. Rozszerzamy również zasięg geograficzny na większą liczbę krajów, w tym w Europie Wschodniej, i przyspieszyliśmy proces składania wniosków i oceny.

W odniesieniu do projektów wybranych w ramach drugiego zaproszenia do składania wniosków rozpocznie się teraz proces przygotowania indywidualnych umów o udzielenie dotacji z [Europejską Agencją Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska](#) (CINEA), agencją wykonawczą funduszu. Umowy te powinny zostać sfinalizowane w czwartym kwartale 2022 r.,

co umożliwi Komisji przyjęcie odpowiedniej decyzji o udzieleniu dotacji i rozpoczęcie wypłacania dotacji.

Jesienią Komisja ogłosi [trzecie zaproszenie do składania wniosków dotyczących projektów wielkoskalowych](#). Jak zapowiedziano w [planie REPowerEU](#), dostępne środki finansowe zostaną podwojone do około 3 mld euro w celu dalszego wspierania niezależności UE od rosyjskich paliw kopalnych. Komisja zachęca do ponownego składania wniosków dotyczących projektów, które nie zostały wybrane w ramach poprzednich zaproszeń.

W lipcu 2021 r. Komisja zaproponowała w ramach [pakietu „Gotowi na 55”](#) powiększenie funduszu innowacyjnego, obecnie opartego na 450 mln uprawnień w ramach obecnego ETS na lata 2021–2030, o 50 mln uprawnień w ramach obecnego ETS oraz 150 mln uprawnień w ramach nowego systemu obejmującego emisje z transportu drogowego i budynków. Ponadto zaproponowała, by uprawnienia, które w przeciwnym razie zostałyby przydzielone bezpłatnie sektorom przemysłu objętym mechanizmem dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, były sprzedawane na aukcji i zasilają ten fundusz.

Dodatkowe informacje

[Opis wybranych projektów wielkoskalowych](#)

[Strona internetowa funduszu innowacyjnego](#)

[Projekty wielkoskalowe wspierane z funduszu innowacyjnego](#)

[Projekty wielkoskalowe wybrane w ramach pierwszego zaproszenia](#)

[Projekty małoskalowe wybrane w ramach pierwszego zaproszenia](#)

[Wniosek dotyczący zmienionej dyrektywy EU ETS](#)

[Realizacja Europejskiego Zielonego Ładu](#)

[1] szacunki w oparciu o cenę emisji dwutlenku węgla wynoszącą 75 euro za tonę CO₂

Komunikat prasowy

12 lipca 2022